

jok in stok svojega moža, vstane, hiti iz hleva in upije: „za božjo voljo! kaj delate z mojim možem! Hudodelnika zaslišita glas vpijoče žene zvonaj na dvoru, — hitro popustita na pol mirtvega moža, dirjata za ženo, njo zgrabita, s sekiro in s roglatim kladvom po glavi bijeta in tolčeta, da sta njej glavo razbila, in se možgani prikazali. Omamljeni mož se toliko zavé, da gre in hišna vrata zasloni in zaklene. Po storjenem hudodelstvu pridirjeta razbojnika nazaj, da bi še moža zatolkla, pa k sreči v hišo ne moreta, ki je bila dobro zaprta; ali po tolovajski začneta tretji, kamenje lučati in profiti, ako se njima več ne odpre, tako bosta hišo podkurila! — Gospodar se je tresel in upil, skobacal na dilje, in je izpod svisel na ves glas upil: „Ravberji — tolovaji — so tukaj; kjer je kateri božji človek, naj hiti na pomoč! Med tem se podata strahovita razbojnika v beg. Na vse strani so šli žandarji in truma ljudi za njima, pa ni duba ne sluha. Žena je drugo jutro ob 6. uri po strašnih mukah umrla, mož pa v smrtnih ranah stoka; — on je preveden s sv. zakramentom, žena se pa ni več zavedla, in se je njej samo poslednje olje podeliti zamoglo. — Bog nas varuj pred tako strahovito kugo ljudi: Vi pa, lenuhi in potepuhi, bežite od tod, zakaj zanaprej vas nobeden več tukaj prenočiti ne more!

Od sv. Lovrenca v Slov. goricah. (Naše nar. gospod. društvo) imelo je koncem pretečenega leta volitev novega odbora. Pri tej priložnosti so čestiti in velezaslužni naš g. župnik, ki se društvo ustanovili in je 7 let izvrstno in uspešno vodili, želje izrekli, naj bi vsaj za eno leto kdo drug prevzel posel predsedništva. Čeravno neradi smo želji vendar ustregli. Izvoljeni bili so g. Koser, predsednik, č. g. Sinko, blagajnik, g. Šijanec, tajnik, gg. Petek, Repič, Jož. Vojsk, odborniki. — Naj tukaj še omenim veselja, katero je lani na Štefanovo napravilo farno predstojništvo drobnim šolskim otročičem, namreč v kapeli krasen „Bethlehem“. (Nemci pravijo: Christbaum ali Weinachtsbaum, t. j. Božično drevo). Otroci so od lepo okinčanega „Bethlehema“ dobili razen mnogovrstnih manjših reči, nekateri tudi obleko, drugi šolske knjige. Bog plati vsem!

Iz Pohorja nad slov. Bistrico. (Cerkev sv. Martina) se slobodno prištevata najvišje nad morjem visoko na gorah pozidanim farnim hišam božjim. Daleko po Dravskem polju in čez Slovenske gorice doli v Ogersko in Hrvatsko gleda bela cerkva in stolp sv. Martina. Na solčni strani je steni vzdignjen starodavni spomenik iz rimskih časov, ki nam predstavlja popolnem jednake podobe, kakor glasoviti kamen (Pranger) na velikem trgu v Ptujskem mestu, namreč Orfeja, pevca greškega ali traškega, ki je s svojim milim petjem divje zverine k sebi privabil in jih ukrotil. Orfej je slovita podoba Odrešnika sveta, Jezusa Kristusa, ki po svojem evangelju vabi vse narode k sebi, da jim ukroti njihove pogubne strasti ter jih pridobi raj-

skemu miru, nebeškemu veselju! Znani naš velezaslužni zgodovinar, Ponikviški župnik, č. g. Davorin Trstenjak dali so podobe posneti in priobčiti v letopisu Matice slov. l. 1870. Okoli cerkve je pokopališče in na njem dokaj spomenikov, iz Pohorskega marmorja izsekanih, ki se blizu tam lomi, v št. Martinskej pa tudi Framskej fari. Med pokojniki, ki ondi pričakujejo sodnega dne in vselega vstajenja, je tudi č. g. Anton Bizjak, nekdanji župnik št. Martinske fare. Blagi mož je nekoliko tisoč goldinarjev sporočil, da bi se z obrestmi farmanom priskočilo na pomoč, kedar bi jih kaka nesreča zadela p. toča, mraz itd. Žali Bog, da pokojnik temu primerne spomenika nima in napis je celó: nemšk! Kedar bodo spomenik popravljali, je pač želeti, da mu privoščijo slovenskih besed v hvaležen spomin!

Iz Celja. (Veselica v naši čitalnici) 3. febr. se je vršila točno po načrtu objavljenem v 5. št. „Slov. Gosp.“ Imeli smo prijeten večer; počastilo nas je tudi ljubih gostov od blizu in daleč. V svojem slavnostnem govoru je g. Slanec opisoval srečno lego slovenske zemlje pa nesrečno, tlačeno ljudstvo, ki je tukaj prebivalo, dokler se mu ni zasvetla svitla zarija: revni frančiškanski menih Valentin Vodnik. Ta mož jame ljudstvo dramiti, narod slovenski se zaveda svojih pravic in zdaj se čuti že močnega ter se krepko bojuje s mogočnima svojima sosedoma: s Nemcem in Lahom. Čitalnični pevci peli so sploh vrlo dobro, nekatere pesmi morali so ponavljati; hvala njim, osobito tudi njihovemu izrjenemu pevovodji g. V. Krušiču. Razveselila nas je sinoči posebno tudi gospodična Pertoldova, ki je tako izvrstno deklamovala: Junakovo smrt, pa si tudi s svojim samospevom: Želje, pridobila zaslužene hvale. Spominjali ste se nas tudi ptujška in mozirska čitalnica s brzojavnimi čestitkami k naši Vodnikovej slovesnosti. Vse je bilo zadovoljno s slovesnostjo, a ne tako tudi s postrežbo! 15. febr. napravi čitalnica ples s kotiljonom, pustni pondeljek pa maskerado.

Iz Velenja. (Pusta izobesili) so; prav čudne oprave je. Narodne barve nijma čisto nobene, marveč nekaka nemška smešnost se na njem vidi po okusu zapadnih Hrvatov, t. j. kraj je hrvaški, barve pa nemške. Ne vem kaj s tem prav za prav izpostavljaivec misli — ne mislim Bog ne daj! da hoče s tem tukajšnje Slovence smešiti. — Naj pa že kaj pomeni ali ne, take izmišljije na deželi in posebno tukaj v naši dolini so naravnost rečeno ne majheno pohujšanje mladini! Š-me, pustne larve itd. to ne sodi za kmeta, kruha, kruha in dobrih lepih zgledov mu dajte!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Grof Taaffe bil je od cesarja pozvan, naj bi prevzel in sestavil novo „usta-

voverno-liberalno“ ministerstvo. Mož se je trudil zapstoj. Ni jih mogel najti takih, ki bi v državnem zboru zedinili večino za sebe. S tem je zopet očitno dokazano, da z ustavoverci ni mogoče države uspešno vladati. Kaj bo sedaj, o tem nevé nihče nič, še celó dunajski veliki listi kažejo, da so popolnem v temi; le eno zahtevajo vsi namreč: naj bi grof Andrassy odstopil in, vsaj sčasoma, Turkom se vrnila Bosna in Heregovina! No, to pa ne bo dal, prej bodo ustavoverci šli rakom zvižgat! — Državni zbor neče zborovati, dokler se mu ne predstavijo novi ministri, ali plače 10 fl. na den prejemati se poslanci nič ne branijo. Tako ne more dolgo viseti. — Pomenljivo znamenje pa je to, da jo ustavoverni glavači drug za drugim popihajo, tako je najbujši nemčur na Kranjskem znani Litijski okrajni glavar Vestenek poslanstvo odložil, jednako storil je tudi poslanec Jehsernigg v Celovcu. Srečno; da nikoli ničesar več o njih ne čujemo! — Srebro je prejšnjo veljavo zgubilo, odkar so začeli v zlatu računati, ki ima sedaj 17 % nadavka, t. j. 100 fl. v zlatu velja 117 fl. v srebru. Nacionalna banka pa tudi državne kase bodo začele v srebru izplačevati; bankovci po 1 in 5 fl. se bodo s srebrnim denarjem nadomestili in le petdesetaki pomnožili. — Nesramni oderuhi stiskavajo ljudi tako silno, da uže mestni rokodelci prosijo za staro postavo, in sicer poojstreno, zoper oderuhe; sedanji liberalni poslanci jih pa gotovo ne bodo uslišali. — Mesta Gradec in Dunaj, t. j. jihovi mestni zastopniki, želijo požiganje mrtvecev. — Oggerski minister grof Szapary je postavo predložil državnemu zboru v Budimpeštu, katera mu dovoli zopet 100 milijonov gld. na posodo vzeti. To se je poslancem vendar enkrat preveč zdelo. Skoro bi bila postava zavržena. Dobila je le 14 glasov večine; ko bi še teh ne bilo, moralo bi ministerstvo Tiszajevu odstopiti. Vsakako pa stoji to ministerstvo na slabih nogah. Zoper nameravano popolno pomagjarenje šol na Oggerskem močno ugovarjajo Rumuni in Srbi, Slovaci molčijo, prekmurski Slovenci pa še spijo. Vseučilišče slovansko v Zagrebu šteje letos 355 dijakov, slovenski in dalmatinski ne morejo tje, ker hervatskih spričeval pri nas še ne priznavajo! Ta zapreka bi naj pala hitrej ko mogoče! — General Filipovič je zopet pozvan na Dunaj na pogovarjanje zastran novih vojniških skušenj! Grof Andrassy je uže lani Bismarku storil veliko veselje, ker je popustil pravico, katero je l. 1866. Avstriji še ostala v Pražkem miru, namreč, da severni kos Šlezvika ostane tistemu, za katerega se bode 100.000 ondešnjih, danskih prebivalcev samo odločilo. Bismark prebivalcev nikoli ni vprašal, ampak jih Danskemu pograbil in sedaj je Avstrija pravico ugovarjati sama popustila. Pravijo, da je proti temu Bismark dovolil Andrassy-ju marširati v Novipazar, vzeti Macedonijo do Soluna in zasesti Albanijo. Slutiti je, da se je tako pogodilo za hrbot Rusije in to se nam zdi — nevarno!

Nova Avstrija. Železnica iz Dalja v Brod še vedno ni za nič, čeravno so 900.000 fl. za popravco zapravili, železnica od Save do Maglaja pa je uže za vožnjo, sedaj jo nadaljujejo proti Žepcam, Vranduka in Zenici; leseni most čez Savo pri Gradiški so podrli, ker ni bil za rabo. Kmalu bo 43 okrajnih glavarjev imenovanih, potem katoliški škof v Sarajevu, med tem, ko bodo pravoslavni kristijani Karlovačkemu patrijarhu podredjeni. V Tuzli so ustrelili 13 razbojnikov. V Sarajevu je Božidar Bogdanovič odprl nemško šolo. Mohamedani radi prodavajo svoja posestva, tirjajo 1 zlat za oral.

Vnanje države. Gledé človeške kuge bodedo kmalu čuli zanesljivih poročil, ker je naša pa tudi nemška vlada odposlala zvedenih vračnikov na Rusko. Da ondi rok ne držijo križem, to sedaj priznava ves svet, tudi ni slišati, da bi se res dalje iz Astrabanske gubernije uže razširila. Veliko strašnejše novice prihajajo iz Turškega, kder je kuga prikazala se v Kavali, še hujše pa v Šikovi blizu Soluna; tukaj je od 700 prebivalcev uže 300 mrtvih in 100 bolenih. Vsled tega so hitro Grecija, Italija in Španija pa tudi Angleži na Malti vsem ladijam iz Egejskega in Črnega morja prepovedali izbarkanje. Republika francoska, po odstopu Mak-Mahona in izvolitvi Grevy-ja utrjena, upliva mogočno na republikance sosednih dežel, posebno v Španiji in Italiji pa tudi na Nemškem; tukaj so v Mainzu policaji našli vse polno stenam prilepljenih listov s napisi: „ubijte cesarja, živila republika nemška“. V Rimu bile so 7. febr. slovesne zadušnice za rajnega papeža Pija IX. Črnogorci so neizmerno veseli, ker so vsled rusko-turškega miru dobili v oblast Podgorico, kder so našli veliko kanonov in streljiva. Angleže pa je dohitela nesreča, kakoršne se ti ošabni kramarji gotovo niso nadjali. V Afganistanu se pomikajo jihovi generali uže nazaj v Kandahar, tudi jih stiska huda zima tako, da so do aprila napredovanje odložili. V Afriki pa so od zaničevanih zamorcev Zulu-Kafrov bili strašno tepeni. Kralj Ceti-vojo je namreč eden izmed 5 angleških vojnih oddelkov, ki so mu vdrli čez reko Tugelo, naglo zajel, junaško zgrabil in popolnem uničil, 500 vojakov in 60 oficirjev je ubil, zaplenil 2 kanona, zastavo 24. regimenta, 400 granat, 1000 pušek, 102 voza, 1000 volov in neznano veliko živeža. Angleško mesto Natal in vsa jihova tamošnja posestva so v nevarnosti! Kafrov je baje palo 5000 mož, kar je pa le sijaju dokaz, da so to junaki!

Za poduk in kratek čas.

Iz Gradca do Sarajeva.

(Dogođki iz življenja vojaškega duhovnika v bosenski vojski l. 1878.)

IX. Cesta Brod-Sarajevo zapusti pri Drventi enolično dolino vode Ukline ter se zviža dalje med prav prijaznimi in veselimi griči, dokler ne